

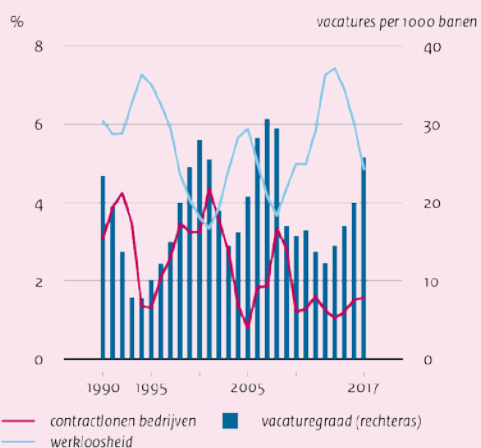
Contractlonen reageren vertraagd

Door de krappere arbeidsmarkt stijgen de lonen, zij het met enige vertraging. In de afgelopen drie jaar zijn de lonen gematigd gestegen ondanks de sterke daling van de werkloosheid. Naar verwachting zal de loonstijging in de komende twee jaar in lijn met voorgaande herstelperioden aantrekken.

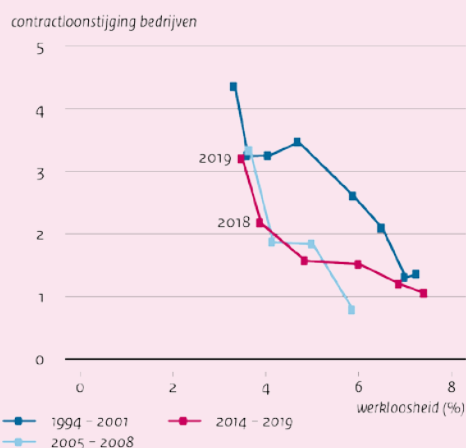
De cyclus van de arbeidsmarkt begint gewoonlijk met een toename van het aantal vacatures, gevolgd door een daling van de werkloosheid en een stijging van de contractlonen. In de vorige periode van conjuncturele opgang reageerden de werkloosheid en de contractlonen pas twee jaar later op een toename in de vacaturegraad (figuur links). In de huidige cyclus begon het aantal vacatures op te lopen vanaf 2013. De contractloonstijging bereikte een minimum van 1% in 2014 en heeft zich sindsdien gematigd ontwikkeld tot 1,6% in 2017. Al blijft een forse contractloonstijging uit, het niveau in 2017 is in overeenstemming met de vorige cyclus waarbij met een werkloosheid van 5% in 2006 en 4% in 2007 een contractloonstijging van minder dan 2% werd gerealiseerd (figuur rechts). Bij de opgaande cyclus van eind jaren negentig ging het wel harder, met rondom de eeuwwisseling loonstijgingen van boven de 3%, bij een werkloosheid van 4%.

Naar verwachting zullen de contractlonen in de komende jaren toenemen, en hiermee een pad volgen dat vergelijkbaar is met de vorige cyclus. Door factoren als flexibilisering, technologische vooruitgang, globalisering en institutionele veranderingen is het echter ook mogelijk dat de lonen structureel achterblijven. (a,b) De raming is uiteraard met onzekerheid omgeven en de loonontwikkeling is een belangrijk onderwerp voor nader onderzoek.

Vertraagde reactie lonen

Ramingsjaren sluiten aan bij voorgaande cyclus

Figuur links: Vacaturegraad bedrijven (tot 1996), vacaturegraad alle sectoren (vanaf 1997). Trendbreuk heeft effect op het niveau maar niet op de mutatie.

Bron: CBS, CPB ([link](#)).

(a) IMF, 2017, Recent Wage Dynamics in Advanced Economics: Drivers and Implications, Chapter 2 in World Economic Outlook, oktober ([link](#)).

(b) CPB, 2017, Einde van zwakke loonontwikkeling in zicht, kader in *Macro Economische Verkenning 2018* ([link](#)).